

سنجش و ارزیابی اثرات حکمرانی خوب بر بازآفرینی پایدار

بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد

اسماعیل نصیری هنده‌خاله^{*}^۱، دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۱۰/۹

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۷/۸

چکیده

هدف این پژوهش، سنجش و ارزیابی اثرات حکمرانی خوب بر بازآفرینی پایدار بابت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد است. در طی چند دهه اخیر با تشدید مسائل بازآفرینی بابت‌های فرسوده، رویکرد حکمرانی خوب شهری به عنوان اثربخش‌ترین، و پایدارترین شیوه در بازآفرینی معرفی شده است. با توجه به اینکه شهر خرم‌آباد دارای ۲۸ محله با بافت فرسوده است و نزدیک به ۷ درصد از مساحت این شهر را شامل می‌شود به عنوان عرصه پژوهش انتخاب شد. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی- تحلیلی است و اطلاعات مورد نیاز از درون شهری موردنیاز قرار گرفت. در بررسی پایابی پرسشنامه نیز توسط اساتید متخصص در حوزه بابت‌های فرسوده شهری موردنایی قرار گرفت. در بررسی میدانی با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جامعه آماری پژوهش شهروندان بافت فرسوده است که حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران، ۳۸۴ نفر محاسبه شد. یافته‌ها نشان داد که وضعیت شاخص‌های حکمرانی خوب شهری در حوزه بابت‌های ناکارآمد شهر خرم‌آباد در شرایط مطلوبی قرار ندارد. در بین شاخص‌های حکمرانی خوب شهری، شاخص حاکمیت قانونی با ضریب تاثیر ۰/۹۸ قدرت بیشینی کننده بیشتری نسبت به سایر شاخص‌ها دارد. شاخص‌های پاسخ‌گویی، مشارکت و مسئولیت پذیری به ترتیب با ضرایب بتا، ۰/۶۴۳، ۰/۶۱۲، ۰/۶۱۰ در رتبه‌های بعدی قرار دارند و شاخص شفافیت با ضریب بتا ۰/۴۲۱ در رده آخر تاثیرگذاری قرار دارد از این‌رو در سیاست‌گذاری‌های بازآفرینی پایدار در بابت‌های ناکارآمد شهری خرم‌آباد، لزوم توجه به تقویت عملکرد حکمرانی خوب شهری بر شاخص‌های بازآفرینی پایدار به طور قطع تاثیرگذار است.

واژگان کلیدی: حکمرانی خوب شهری، بازآفرینی پایدار، بافت فرسوده، شهر خرم‌آباد.

^۱ نویسنده مسئول Email: esmael.nasiri@yahoo.com

نحوه استنادهی به مقاله:

نصیری هنده‌خاله، اسماعیل (۱۴۰۰). سنجش و ارزیابی اثرات حکمرانی خوب بر بازآفرینی پایدار بابت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد. فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی. سال دوم، شماره ۴ (۸). صص ۱۳۳-۱۵۰. Doi:10.52547/gsma.2.4.133

۱. مقدمه

افزایش پاسخگویی را دنبال می‌نماید. رویکردنی که به عنوان اثربخش‌ترین، کم‌هزینه‌ترین و پایدارترین شیوه اعمال مدیریت شهری معرفی می‌شود "حکمرانی خوب شهری" است (رشیدی و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۴۹).

حکمرانی خوب شهری تمرینی است برای ارتقاء مدیریت سازمانی در شهرهای یک کشور، که شامل مکانیسم پیچیده‌ای از فرایندهای نهادی است که شهر و ندان، بخش خصوصی و همچنین دولت، منافع خودشان را در آنجا بیان و تفاوت‌هایشان را به میان در زمینه‌های متفاوت به نمایش می‌گذارند (برنامه توسعه سازمان ملل، ۱۹۹۷: ۶۹). حکمرانی شهری در واقع رهیافتی ساختارشکنانه به برنامه‌ریزی توسعه شهری دارد (کوپاس، ۲۰۱۲: ۵۵) و با مشارکت و کنش متقابل میان بازیگران اصلی مدیریت شهری یعنی جامعه مدنی، حکومت و بازار و بخش خصوصی شکل گرفته است (مشکینی و همکاران، ۱۳۹۳: ۹۹). حکمرانی با فرآیندهای تصمیم‌سازی و اجرا مرتبط می‌گردد حکمرانی در برگیرنده تعاملات کنش‌گران مختلف (یونی‌هیئت^۳) است (اوینگ، ۲۰۱۳: ۴۲). از جمله گروه‌های جامعه مدنی، خصوصی و دولتی است. حکمرانی شهری را بدین گونه تعریف می‌کند: مجموع بسیاری از روش‌هایی که اشخاص و سازمان‌ها، عمومی و خصوصی مسائل مشترک شهر را برنامه‌ریزی و مدیریت می‌کنند (یونی‌هیئت، ۲۰۰۹: ۱۲). حکمرانی شهری فرآیندی پیوسته است که از طریق آن منافع متعارض و متصاد تطبیق می‌یابند (کندی، ۲۰۰۸؛ اوینگ-اوودم^۴: ۶۸). حکمرانی در برگیرنده نهادهای رسمی و

در سال‌های اخیر مفهوم حکمرانی مطلوب شهری در کانون بحث و توجه بسیاری از محققین قرار گرفته است (پورمحمدی و دیگران، ۱۳۹۰: ۴۱). در برنامه‌ریزی شهری، مفهوم حکمرانی مجموعه‌ای از روابط موجود و بالقوه بین بنگاه‌ها و شرکت‌ها و مجموعه‌های عمومی را در بر می‌گیرد. محیط شهری پیچیده، پویا و متنوع، مستلزم ظرفیت بالای مدیریت است که حکمرانی خوب شهری قابلیت فراهم کردن آن را دارد (صالحی، ۱۳۹۲: ۴۷). از لحاظ تاریخی مفهوم حکمرانی به اندازه تمدن بشری قدمت دارد یک بنای اساسی برای ویژگی‌های حکمرانی خوب شاخص‌هایی هستند که توسط برنامه توسعه سازمان ملل و بانک جهانی مطرح شده‌اند. هدف از حکمرانی شهری تقویت فرآیند توسعه شهری و بازساخت جامعه مدنی، کاهش فقر و جدایی گزینی‌های اجتماعی، افزایش مشارکت و مداخله افراد و صاحبان منافع در فرآیندهای توسعه شهری است. برای گذر از معضلات مدیریت مناطق شهری، نیاز به درک معنای حکمرانی خوب و توسعه مکانیسم‌های در ارتباط با آن است (لوک وود، ۲۰۱۰: ۷۵۵).

حکمرانی موضوعی است که بر نحوه تعامل دولت‌ها و سایر سازمان‌های اجتماعی با یکدیگر، نحوی ارتباط با شهر و نهاد و نحوه اتخاذ تصمیمات در جهانی پیچیده تمرکز دارد (نوبری و همکاران، ۱۳۸۹: ۶). مفهوم حکمرانی مطلوب شهری جزء مفاهیم هنجاری بوده (برنر، ۲۰۰۴: ۶۶) و می‌تواند به عنوان الگوی عملکردی در مسائل شهری استفاده شود و به عنوان یک مفهوم بنیادی اهداف متفاوتی از مهارت‌های اداری و بهره‌وری، شفافیت، مبارزه با فساد و

³ UNDP

⁴ Copus

⁵ Un-habita

⁶ Obeng

⁷ Kennedy

⁸ Obeng-Odoom

¹ Lockwood

² Brenner

نیازهای اساسی برای حکمرانی مطلوب شهری است. (یاپنگ غراوی، ۱۳۹۱: ۲۰۳). **جهت‌گیری توافقی:** (یونی هیئت، ۱۳۵: ۲۰۰۲). منظور از جهت‌گیری توافقی، تعییه ساز و کارهایی برای تعدیل و ایجاد توافق میان آنهاست که از طریق برقراری ارتباط و تلاش مشترک بین سازمان‌های دولتی، شهروندان، بخش خصوصی و نهادهای جامعه مدنی و سازمان‌های غیردولتی میسر می‌شوند (برکپور، ۱۳۸۵: ۵۰۲). **عدالت:** منظور از عدالت ایجاد فرصت‌های مناسب و برابر برای همه شهروندان به منظور ارتقای وضعیت رفاهی و تلاش برای تخصیص و توزیع عادلانه منابع و مشارکت اشاره‌ری است (کریمی و پارسا، ۱۳۹۱: ۱۰۴). **بینش راهبردی:** به معنی فراتر رفتن از روز مرگی‌ها در برخورد با مسائل خرد شهری و متقابلاً مستلزم بهره‌مندی از بینش عمیق، ژرف، آینده‌نگر، گسترده و دراز مدت در زمینه توسعه شهری است (رهنمای و همکاران، ۱۳۸۹: ۲۰۷).

حکمرانی خوب شهری با تاثیر مطلوب بر بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری، افق‌های جدیدی را فرا روی برنامه‌ریزان شهری قرار می‌دهد. رهیافت بازآفرینی شهری در دهه ۱۹۹۰، حرکت سازمانی در زمینه تغییرات مدیریت شهری بوده است؛ در میان این مسائل، بافت فرسوده شهری با مسائل مختلف اقتصادی، اجتماعی، کالبدی- محیطی روبرو است. اگر چه، هدف اصلی بازآفرینی اغلب حل مسائل اجتماعی شهری از جمله بازسازی شبکه‌های اجتماعی موجود، کاهش گروه‌های آسیب‌پذیر و اثرات منفی بر محیط زیست است (یانگ و چان، ۲۰۰۴). این پدیده‌ها و مسائل، برنامه‌ریزان را مجبور می‌سازد تا سیاست‌های بازآفرینی شهری را در یک روشی مؤثرتر اجرا نمایند (درت^۳، ۲۰۰۰: ۷۵). بازآفرینی شهری چشم‌اندازی یکپارچه و جامع برای بافت‌های فرسوده شهری ارایه می‌نماید

همچنین آرایش غیررسمی و سرمایه اجتماعی شهروندان است (کندی، ۹۸: ۲۰۰۸). سه مفهوم به هم مرتبط در این تعریف وجود دارد. تمرکز زدایی، مشارکت و شراکت، برای به دست آوردن نظام عملکردی حکمرانی شهری (یونی هیئت، ۹۸: ۲۰۰۹) که شامل گروه‌های جامعه مدنی، خصوصی و دولتی در نظام‌های غیرمتصرک حکمرانی است (اوینگ-اودون، ۹۸: ۲۰۱۳).

برنامه توسعه سازمان ملل متحد^۱ حکمرانی خوب را به عنوان یکی از شاخص‌های استراتژی توسعه شهری را این چنین تعریف می‌کند و برای آن شاخص‌های زیر را معرفی کرده است (اسدی، ۱۳۸۸: ۲۱). **قانونمندی:** جوهره و روح و عامل پیونددهنده مدیریت شهری است (سردارنیا، ۱۳۹۱: ۶۱۹؛ کریمی و پارسا، ۱۳۹۱: ۱۰۴). **مسئولیت و پاسخ‌گویی:** پاسخ‌گویی و مسئولیت‌پذیری در قبال ایفای نقش و مسئولیت در مدیریت شهری از یکدیگر، تفکیک- ناپذیر هستند و بدون آنها، مدیریت شهری به حکمرانی بد و فاسد شهری و خود کامگی می‌انجامد (سردارنیا، ۱۳۹۱: ۶۴). **شفافیت:** به معنی گردش آزاد اطلاعات و سهولت دسترسی به آنها، وضوح اقدامات و آگاهی مستمر شهرهای از روندهای موجود است (پاداش و همکاران، ۱۳۸۶: ۷۴). **مشارکت:** مشارکت یکی از ستون‌های اصلی دموکراسی است (انصاری، ۱۳۸۴: ۷۲). در واقع منظور از مشارکت قدرت تاثیر گذاران بر تصمیم‌گیری‌ها و سهیم شدن شهروندان در قدرت است (برکپور، ۱۳۸۵: ۵۰۱).

اثربخشی و کارآیی: این معیار برای استفاده از منابع موجود شهری برای تامین نیازهای تمامی شهروندان، ارائه خدمات مناسب شهری و رضایت شهروندان استوار است (داونر^۲، ۲۰۰۰: ۲۱). پذیرا بودن و پاسخ‌گو بودن: از جمله

¹ UNDP² Downer

جلوگاه بروز و تجلی حکمرانی مطلوب شهری است (Adair و همکاران^۸: ۲۰۰۷؛ ۲۳۷: ۲۰۰۷؛ گوئل و ردوندو^۹: ۲۰۱۲؛ ۳۱۹: ۲۰۱۲). توجه به بافت‌های فرسوده و قدیمی و رفع ناپایداری آن‌ها در ایران نیز به موضوعی جدی و محوری تبدیل شده، به گونه‌ای که سازمان‌های ذیربسط را به تکاپوی ساماندهی و بازآفرینی بافت‌های مذکور سوق داده و لزوم مداخله در این بافت‌ها را در دوره‌های مختلف زمانی مطرح نموده است. شهر خرم‌آباد، با مساحت قانونی ۳۴۷۵ هکتار، دارای ۲۸ محله و نقطه ناکارآمد (فرسوده) با مساحتی نزدیک به ۲۶۰ هکتار و نسبت بافت ناکارآمد به کل مساحت شهر نزدیک ۷ درصد است. بخشی از بافت ناکارآمد شهر خرم‌آباد، در حدود ۱۵۰ هکتار، را بافت تاریخی شهر شکل می‌دهد (عباسی و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۶۰)، این گونه مناطق از نظر ابعاد اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و زیست‌محیطی در سطح پایین‌تری از سایر نقاط هستند و مناطقی از شهر خرم‌آباد را شامل می‌شود که تأسیسات روبانی و زیربانی، اینی، مستحداثات، و دسترسی‌ها دچار فرسودگی هستند. این مشکلات در کنار افت متزلت اجتماعی، اقتصادی و نابسامانی‌های کارکردی و کالبدی از جمله دلایلی است که سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان شهری را مجاب به، ضرورت طراحی الگوی جدید مدیریت شهری براساس الگوی حکمرانی خوب شهری را مطرح می‌کند. هدف این پژوهش، ارزیابی اثرات روابط علی میان مؤلفه‌های اثرگذار حکمرانی خوب بر بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد می‌باشد اهمیت تحقیق حاضر در این است که شناخت دقیق ابعاد مؤلفه‌های اثرگذار حکمرانی خوب شهری الگوی را برای بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهر خرم‌آباد فراهم می‌آورد. پژوهش حاضر در راستای

(Rabbert و اسکاینز^۱: ۲۰۰۰؛ ۱۱: لودا^۲، ۲۰۰۶: ۳۲). در بازآفرینی شهری اهداف گسترش‌های دنبال می‌شود (کلارک، و وايز^۳: ۲۰۱۸؛ ۵-۱). بازآفرینی شهری معاصر، فراتر از توسعه مجدد فیزیکی است؛ به طوری که پایداری محیط زیستی نیز از اهداف عمده آن محسوب می‌شود. بازآفرینی شهری شامل انگیزه‌هایی برای ساکنان بافت‌های فرسوده شهری و ارائه فرصت‌های بیشتر برای بروز جایگاه دولت‌های محلی و نهادهای مردم نهاد است (ماگالهاس^۴: ۲۰۱۵؛ ۹۲۰). بازآفرینی پایدار به عنوان یک گفتمان است که به ما کمک می‌کند که در روابط بین سیستم‌های شهری مفهوم پایداری را مجدد تعریف نماییم و امروزه این مفهوم‌سازی و برای دستیابی به توسعه پایدار در بافت‌های فرسوده شهری در حال گسترش است (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۵: ۱). در بازآفرینی شهری یکپارچه و پایدار باید با شهر و نهادهای بافت‌های فرسوده نیز به عنوان ذی‌نفعان وارد عمل شوند (آلپاپی^۵: ۲۰۱۳-۱۷۸؛ ۲۰۱۳: ۱۸۰-۱۸۰)؛ تا با مشارکت آنان بازآفرینی بافت‌های شهری و تقویت همبستگی اجتماعی و در نهایت بهبود کیفیت زندگی تجلی یابد (Rabio^۶: ۲۰۱۱؛ ۵۲). برنامه‌های یکپارچه شامل مجموعه ابزار و فرآیندهای شهری است که موجب تقویت استحکام مؤلفه‌های کالبدی، اقتصادی و اجتماعی، با مشارکت و همراهی شهر و نهاد می‌شود (آلپاپی و مانول^۷: ۲۰۱۳؛ ۱۸۱). بازآفرینی پایدار می‌تواند محركی برای دگرگونی بیشتر بافت‌های فرسوده شهری، مشارکت روزافزون ساکنین و همکاری نهادهای محلی و مردمی در این فرایند شود که خود به نوعی

¹ Roberts & Syks

² Luda

³ Clark and Wise

⁴ Magalhaes

⁵ Alpopi

⁶ Rubio

⁷ Alpopi and Manole

⁸ Adair et al

⁹ Güell & Redondo

ابراهیم‌زاده و اسدیان (۱۳۹۲) در مقاله‌ای میزان تحقق پذیری حکمرانی خوب شهری در شهر کاشمر را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده‌اند. رویکرد حاکم بر این پژوهش توصیفی و تحلیلی است. نتایج تحلیلی حاکمی از پایین بودن میزان تحقق حکمرانی خوب شهری در شهر کاشمر است.

حمزه‌ای و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیقی با عنوان حکمرانی خوب در شهرداری مشهد به این نتیجه دست یافتند که اقدامات صورت گرفته در $\frac{83}{3}$ درصد موارد با اصول حکمرانی خوب شفاف‌سازی، پاسخ‌گویی، اثربخشی نقش‌ها و وظایف، نتیجه‌گرایی و ظرفیت‌سازی تطبیق داشته و فقط اصل ارتقای ارزش‌ها در این اقدامات دیده نمی‌شود. پوراحمد و همکاران (۱۳۸۹)، در پژوهشی با عنوان سیر تحول مفهوم‌شناسی بازآفرینی شهری به عنوان رویکردی نو در بافت‌های فرسوده شهری به بررسی دو مسئله اصلی می‌پردازنند: اول، تبیین خط سیری که بهسازی و نوسازی شهری را به بازآفرینی و نویزایی شهری پیوند می‌زند و آن را به رویکرد مداخله‌ای همه‌جانبه نگر و در عین حال معاصر شونده تبدیل می‌نماید. دوم، به مفهوم‌شناسی رویکرد بازآفرینی شهری و تبیین اصول، راهبردها و فرایند آن. در پایان نویسنده‌گان اشاره می‌کنند که رویکردی بازآفرینی نقطه عطفی در تاریخچه چندین دهه مرمت و حفاظت شهری است که در آن تعادل، تعامل، یکپارچه نگری بی‌سابقه‌ای خودنمایی می‌کند. برک‌پور (۱۳۸۵)، در رساله دکتری خود با عنوان گذر از حکومت شهری به حاکمیت شهری و مقاله‌ای با عنوان حکمرانی شهری و نظام اداره شهرها در ایران، دو شهر همدان و اسلام شهر را به عنوان نمونه‌هایی از شهرهای ایران انتخاب نموده و مشارکت شهروندی، مقتدرسازی شهروندان، وظایف حکمرانی شهری مطلوب و مدیریت شهری مورد بررسی قرار می‌دهد. از جمله تحقیقات دانشگاهی جدید در سال

رسیدن به هدف فوق به دنبال پاسخگویی به سؤالاتی همچون، "کدام یک از شاخص‌های حکمرانی خوب شهری، در تحقق بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد تاثیرگذاری مستقیم دارد؟"، "میزان همبستگی بین شاخص‌های حکمرانی خوب شهری با بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده چگونه است؟ برای بررسی این سوالات فرضیه‌های زیر مورد آزمون قرار می‌گیرد: الف) به نظر می‌رسد هریک از شاخص‌های حکمرانی خوب شهری تاثیر متفاوتی بر بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری دارد. ب) به نظر می‌رسد همبستگی معناداری بین هر یک از شاخص‌های حکمرانی خوب شهری و بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری وجود دارد. نوآوری این پژوهش نسبت به پژوهش‌های دیگر آن است که شاخص‌های حکمرانی خوب شهری را در بستر بازآفرینی بافت فرسوده مورد ارزیابی قرار دهد. بنابراین، با توجه به اهمیت موضوع مورد بررسی در ذیل اشاراتی به برخی از تحقیقات انجام شده در ارتباط با موضوع پژوهش می‌شود.

علیمردانی و هاشمی (۱۳۹۹)، در بررسی ابعاد چارچوب مفهومی بازآفرینی حفاظت‌محور در بافت‌های شهری تاریخی ایران مقاله‌ای به این موضوع اشاره داشته‌اند که در دهه‌های اخیر عوامل مختلفی در فرایند شکل‌گیری سیاست‌ها و برنامه‌های حفاظتی و بازآفرینی بافت‌های شهری تاریخی در ایران تاثیرگذار بوده‌اند. عظیمی‌آملی و جمع‌دار (۱۳۹۵) به بررسی بازآفرینی بافت‌های فرسوده شهری با تأکید بر الگوی حکمرانی خوب در ده و نک پرداخته‌اند. نتایج نشان می‌دهد که محله ده و نک به لحاظ شاخص‌های حکمرانی خوب شهری وضعیت نامناسبی را دارد است. واعتماد به نهادها و تشکل‌های اجتماعی محله و همچنین اعتماد به متولیان و مجریان و مدیران طرح‌های بهسازی و نوسازی از نظر پاسخگویان دارای بیشترین تأثیر بوده است.

اطلاعات نیز پرسشنامه محقق ساخته است که اعتبار این پرسشنامه نیز توسط اساتید متخصص در حوزه بافت‌های فرسوده شهری مورد تأیید قرار گرفت. به منظور بررسی پایایی پرسشنامه‌ها از ضریب آلفای کرونباخ بهره گرفته شده که در این پژوهش برابر با ۰/۸۸۶ است و وضعیت نرمال بودن داده‌ها نیز از طریق آزمون کولمو گروف اسمیرونف بررسی شد.

جدول ۲. شاخص‌ها و گویه‌های تبیین کننده بازآفرینی پایدار

شاخص‌ها	گویه‌های مورد نظر
کالبدی-فضایی	دسترسی به مرآکر خرید و فضاهای شهری مورد نیاز؛ کیفیت معابر خیابان‌ها، بهبود پروانه‌های مسکونی، میزان پایداری اماکن در برای حوادث، تشویق کاربری‌های چند منظوره، افزایش کیفیت استاندارد تاسیسات و تجهیزات شهری
زیست محیطی	بهداشت محیط شهری، رضایتمندی از تلطیف شهر، مبلمان مناسب شهری، دفع مناسب روان آب‌ها و فاضلاب‌ها، زیست‌پذیر بودن، افزایش آگاهی زیست‌محیطی شهر و ندان، بهبود رفثار زیست محیطی شهر و ندان، کاهش آسیب‌پذیری محیط‌زیست، کیفیت فضای سبز
اقتصادی	میزان درآمد خانوار، هزینه‌های تفریحی خانوار، نوع استغال، میزان بیکاری، تجدید حیات اقتصادی، کاهش فقر اختلاف طبقاتی، افزایش فرصت‌های شغلی
اجتماعی-فرهنگی	وجود تشکلهای غیر دولتی، امنیت و ایمنی در فضاهای شهری، اطلاع کافی شهر و ندان از وظایف شورای شهر، امنیت در ساعت‌های مختلف در شهر، بهبود کیفیت زندگی، غلبه بر محرومیت اجتماعی، ایجاد مرآکر فرهنگی و اجتماعی حفظ ارزش‌های فرهنگی

منبع: مشکینی و موذن، ۱۳۹۳؛ عظیمی‌آملی، ۱۳۹۰؛

امینی و همکاران، ۱۳۹۷

۱.۲ معرفی محدوده مورد مطالعه

خرم‌آباد یک شهر کوهستانی است و در میان یک دره شکل گرفته است. اطراف خرم‌آباد را کوه‌هایی با شرایط تقریباً یکسان مسدود کرده است. این شهر بیست و سومین شهر پر جمعیت ایران است.

۲۰۲۰ در دانشگاه "ایالتی تنسی" نیز به مطالعه درباره نگرش‌ها، نیازها و دانش خدمات حقوقی ساکنان در بافت‌های میانی پرداخته است (McMillan^۱، ۲۰۲۰؛ Gani & Duncan^۲، ۲۰۰۷)، در مقاله‌ای با عنوان اندازه‌گیری حکمرانی خوب با استفاده از داده‌های سری‌های زمانی اشاره کرد که در آن شاخص‌های حکمرانی را برای جزایر فیجی در دوره ۱۹۸۵ تا ۲۰۰۳ با استفاده از سری‌های زمانی، مورد بررسی قرار داده‌اند و به این نتیجه رسیدند که عملکرد حکمرانی در فیجی به گونه‌ای نامساعد، از کودتای ۱۹۸۷ و ۲۰۰۰ تأثیر پذیرفته است و در این بین، بعد حاکمیت قانون، اثرات نامساعدتری را مورد توجه قرار داده است.

۲. روش تحقیق

هدف این پژوهش سنجش ارزیابی اثرات حکمرانی خوب شهری بر بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد است، شاخص‌های حکمرانی خوب شهری عبارتند از: شفافیت، کارایی، عدالت اجتماعی، قانون مندی، مسئولیت‌پذیری، پاسخگویی، مشارکت و اجتماع محوری است و شاخص‌های بازآفرینی پایدار نیز شامل: کالبدی، فضایی، زیست‌محیطی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق را ساکنان بافت‌های فرسوده شهر خرم‌آباد تشکیل می‌دهند که با توجه به اینکه ۷ درصد مساحت خرم‌آباد را بافت فرسوده تشکیل می‌دهند و این شهر دارای ۲۸ محله فرسوده و با مساحت تقریب ۲۷۰ هکتار است که جمعیت ساکن در آن حدود ۶۰ هزار نفر می‌باشدند با توجه به جمعیت ۴۱۶، ۳۷۳ نفری شهر خرم‌آباد (اداره کل راه و شهرسازی استان لرستان، ۱۳۹۹: ۴۳)، بر اساس فرمول کوکران ۳۸۴ نفر بعنوان حجم نمونه انتخاب شدند. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی می‌باشد. ابزار جمع‌آوری

¹ McMillan

² Gani & Duncan

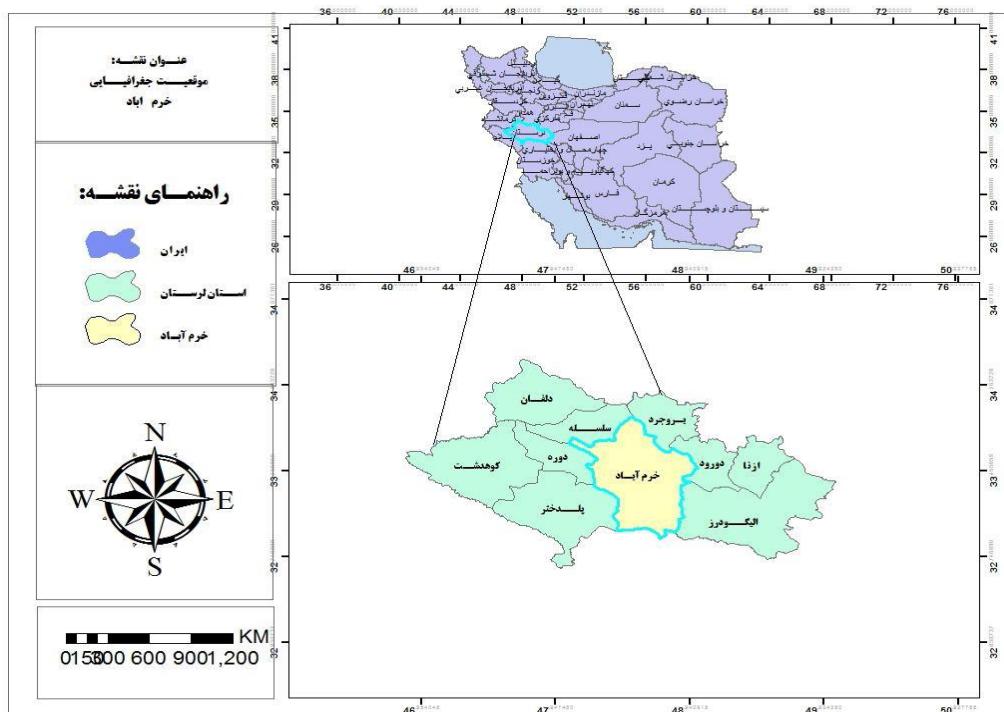

جدول ۱. شاخص‌ها و گویه‌های تبیین کننده حکمرانی خوب شهری

شاخص	گویه‌ها
مشارکت	اتفاق فکر و مشورت، مشارکت در فعالیت عام المنفع، مشارکت مردم در برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری، مشارکت نهادهای مدنی و بخش خصوصی در برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری، مشارکت در سرمایه‌گذاری اقتصادی شهر، نظارت اهالی شهر بر تصمیم‌گیریهای مربوط به شهر، ایجاد بسترهای برای فعالیت مردم، واگذاری اداره شهر به خود شهر وندان، تقویض اختیار به مردم، تسهیل مداخله شهر وندان در روند توسعه شهر تهران
پاسخ‌گویی	سخنگویی مدیریت شهری عجیب‌شیر به وظایف خود، برگزاری جلسات عمومی برای تشریح اقدامات، رضایتمندی از پاسخ‌گویی مدیریت شهر عجیب‌شیر، پاسخ قانون کننده مدیران شهر عجیب‌شیر به مردم، رو راست بودن مدیران شهر در ارائه برنامه‌ها، تشکیل جلسات عمومی برای در جریان قرار دادن شهر وندان، پاسخگویی بودن مدیران شهر به عنوان یک اصل و باور، نبود فعالیتهای خودسر و بی‌مسئولیت، جذب مشارکت از طریق پاسخ‌گویی مدیران شهر، همبستگی بین مردم و مسئولین از طریق پاسخ‌گویی مدیران، تعهد پذیری مدیران شهری، باور پذیری ذینفعان برای پاسخ‌گویی، باور پذیری به پاسخ‌گویی در فرآیند مدیریت، سازماندهی شیوه اجرای پاسخ‌گویی، رضایتمندی از شیوه پاسخ‌گویی
مسئولیت‌پذیری	تلاش مدیران شهر برای تشویق مردم به پذیرش مسئولیت، شایستگی مدیران شهر در پذیرش مسئولیت، احساس مسئولیت مدیران شهر، اعتراف مدیران شهر به اشتباها خود، پیگیری تحقق طرح‌های در دست اجرا، تمکز زدایی، مسئولیت‌پذیری مردم، شایسته‌سالاری، عدول از اختیارات تفویض شده، واگذاری مسئولیت به افراد با توان تر، توامندسازی مردم شهر، رضایتمندی مردم شهر از مسئولیت‌پذیری
قانونمندی	پارتی بازی و ... در کارهای اداری مربوط به شهر، تأثیرگذاری گروههای صاحب نفوذ در تصمیم‌گیریهای مربوط به شهر، استیضاح فساد، (شرط افراد ذینفع در مدیریت شهر، میزان پایین‌دستی شهر وندان به قوانین و مقررات وضع شده، پایین‌دستی مدیریت شهر به حقوق اهالی شهر، آگاهی و اطلاع مدیریت شهر از حقوق شهر وندانی، پایین‌دستی مدیریت شهر به عرف و آداب و رسوم شهر وندان، التزم مدیریت شهر به برابری در برابر قانون، آگاهی مدیریت شهر از حقوق مکان زندگی، مقاومت مدیریت شهر در برابر رفاههای خلاف قانون شهر وندان، بی‌طرفی و برابری در برابر قانون) عدم وجود تعیض و جانبداری، احترام به حقوق جمعی و ...
توافق جمعی	کار مشارکتی، موفقت فعالیتهای گروهی، همسوی و همنکری مدیران شهر و اهالی شهر، همنکری مدیریت شهر با سایر سازمانها و نهادهای شهری، توافق جمعی بیشتر در نتیجه تعامل مدیریت شهر با نهادهای دولتی، حمایت امنافع اکثریت گروهها و طبقات اجتماعی، ایجاد ساز و کاری برای مشورت بین سازمانهای رسمی توسعه شهری و شهر وندان، نگرش و باور به جمع و کار جمعی، میزان رابطه بین مسئولان و مدیران شهری با مردم، نحوه دستیاری به توافقات گستردگی بین گروههای مختلف موجود در شهر، میزان رابطه و تعامل بین سه نهاد دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی، توافق جمعی شهر وندان در خصوص موضوعات مهم شهر، میزان رضایتمندی شهر وندان از منافع جمعی
عدالت محوری	عدالت در توزیع برابر و عادلانه امکانات شهر، پارتی بازی و حق و تنازع کردن، دسترسی به فرصت‌های برابر و یکسان، انجام طرح‌های شهری در زمان تعیین شده، توجه به منافع جمعی، فراهم شدن حقوق شهر وندانی، عضویت زنان در مدیریت شهری، استفاده معقولانه از منابع و امکانات، عدالت جنسیتی، اعتقاد به حقوق شهر وندانی و رعایت آن، برابری فرصهای، تخصیص بهینه منابع و امکانات، عدالت در اجرا (بعد زمانی، فردی، جمعی و ...)
شفافیت	شفافیت در تصمیم‌گیری، شفافیت در ارائه عملکرد، صداقت در دادن اطلاعات، نظرخواهی از مردم نسبت به طرحها، مصمم بودن به اجرای تصمیمات گرفته شده، اظهار نظر اهالی شهر نسبت به عملکرد مدیریت شهری، قابلیت دسترسی به جریان آزاد اطلاعات، کنترل و پایش عملکرد مدیران شهری، تصمیم‌گیری‌های آشکار و نهان مدیران شهری، مستندسازی اطلاعات، اطلاع‌ابی برای شفافیت تصمیمات، رعایت اخلاقیات و صداقت
اثر بخشی و کارایی	دانشی و مستمر بودن فعالیتهای مدیریت شهری، بهبود روشها و اقدامات براساس دانش جدید، بهبود شیوه امور با در نظر داشتن مشارکت مردم، در نظر داشتن مشارکت مردم، استفاده از افراد با تجربه و دانش روز در فرآیند برنامه‌ها و تصمیم‌گیری، کاهش هزینه‌ها و ارتقای کیفیت خدمات، رضایتمندی اهالی شهر از اقدامات مدیریت شهری، پوشش خدمات در سطح شهر، واگذاری ارائه خدمات به بخش‌های دیگر جامعه، موثر بودن اقدامات مدیریت شهری برای دستیاری به اهداف از پیش تعیین شده، موثر بودن روند فعالیتهای مدیریت شهری، نحوه استفاده صحیح از منابع دسترسی، بهبود فرآیند برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری، بهبود شیوه و سیاست مدیریت شهری

ارتفاع ۱۱۴۷/۸ متری از سطح دریا قرار دارد. این شهر دارای آب و هوای مدیترانه‌ای معتدل و نیمه‌مرطوب و دارای میزان بارندگی بسیار، به خصوص در فصل بهار می‌باشد. بر اساس سرشماری مرکز آمار ایران، جمعیت شهرستان خرم‌آباد در سال ۱۳۹۵ برابر با ۴۱۶،۳۷۳ نفر نفر بوده است که ۲۷/۷ درصد جمعیت استان لرستان را شامل می‌شود (عباسی و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۶۶).

شهر خرم‌آباد مرکز شهرستان خرم‌آباد و استان لرستان است. این شهرستان از شمال به شهرستان سلسله، از شمال شرق به شهرستان بروجرد، از شرق به شهرستان‌های درود و الیگودرز از جنوب به شهرستان‌های کوهدهشت، دوره و پلدختر جنوب‌غرب به شهرستان‌های کوهدهشت، دوره و پلدختر محدود می‌شود. شهر خرم‌آباد در مختصات ۳۳ درجه ۴۸ دقیقه عرض شمالی و ۴۸ درجه و ۳۵ دقیقه طول شرقی و در

شکل ۱. موقعیت شهر خرم‌آباد در غرب ایران، منع: عباسی و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۵۹.

است. نتایج اطلاعات جدول بالا نشان می‌دهد که شاخص‌های هشت گانه حکمرانی خوب شهری در بافت‌های فرسوده شهر خرم‌آباد وضعیت مطلوبی ندارند میانگین بدست آمده از شاخص‌های مورد بررسی عدد ۱/۹۹ را نشان می‌دهد و از حد متوسط یعنی رقم ۳ پایین‌تر است و چون سطح معناداری نیز کمتر از ۰/۰۵ است از این‌رو، می‌توان گفت وضعیت شاخص‌های هشت گانه حکمرانی خوب شهری در میان‌بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد دارای جایگاه مطلوبی نیست و شاخص حاکمیت قانونی با میانگین ۲/۴۲۳ و پاسخگویی با میانگین ۲/۲۵۱ بالاترین و شاخص شفافیت با

۳. یافته‌های پژوهش

بررسی یافته‌های توصیفی پاسخگویان نشان می‌دهد که ۲۱ درصد از پاسخگویان در گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال ۳۹ درصد در گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال و ۲۵ درصد در گروه سنی ۴۱ تا ۵۰ سال و ۱۵ درصد در طبقه سنی ۵۱ سال به بالا قرار دارند از بین نمونه آماری ۷۲ درصد مرد و ۲۸ درصد زن هستند و از لحاظ اشتغال به کار ۱۹۶ نفر شغل دولتی، ۹۵ نفر آزاد و ۹۳ نفر بیکار بوده‌اند. در جدول زیر با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای نتایج بررسی شاخص‌های متغیر مستقل پژوهش (حکمرانی خوب شهری) آورده شده

عملکردهای خود را برای ساکنین تشریح ننمایند، کیفیت مسئولیت‌پذیری آنان نیز به حداقل میزان خواهد رسید توجه مدیران به قانون ساکنین بافت‌های ناکارآمد شهری خرم‌آباد موجب می‌شود تا معیار و چارچوب‌های قانونی در زمینه تصمیم‌گیری در بازآفرینی پایدار بافت‌های ناکارآمد شهری به آسانی محقق شود. لازم به ذکر است که فاصله اطمینان تفاوت میانگین‌های مورد بررسی در این جدول نیز متفاوت باشد و یانگر آن است که شاخص‌های اندازگیری ارزیابی شده و یانگر آن است که شاخص‌های میانگین پایین‌تر از عدد ۳ است.

میانگین ۱/۵۴۸ پایین‌ترین رتبه را دارند. یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی حکمرانی خوب شهری شاخص پاسخگو بودن مدیران و متولیان حوزه مدیریت شهری در برابر شهروندان است این شاخص سبب می‌گردد تا زمینه مشارکت شهروندان در بازآفرینی پایدارتر فراهم شود. اگر مدیران امور اجرایی در قبال عملکردشان پاسخگو نباشند، زمینه برای درک حکمرانی مبتنی بر شفافیت امور و پاسخگویی به نیازهای ساکنین بافت‌های ناکارآمد شهر خرم‌آباد نیز حاصل نخواهد شد. اگر مدیران شهری

جدول ۳. نتایج آزمون میانگین وضعیت متغیر حکمرانی خوب شهری در بافت‌های فرسوده خرم‌آباد

ردیف	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	آزمون T	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۱	مشارکت	۲/۱۱۷	۰/۶۲۸	-۱۲/۲۳	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۲	پاسخ‌گویی	۲/۲۵۱	۰/۶۳۹	-۱۰/۲۱	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۳	مسئولیت‌پذیری	۱/۹۸۳	۰/۶۱۲	-۱۳/۳۳	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۴	حاکمیت قانونی	۲/۴۲۳	۰/۶۴۸	-۱۰/۱۵	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۵	توافق جمعی	۱/۸۲۳	۰/۵۱۰	-۱۸/۲۳	۰/۰۰۰	نامطلوب
۶	عدالت محوری	۱/۹۵۱	۰/۵۲۶	-۱۴/۱۲	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۷	شفافیت	۱/۵۴۸	۰**/۵۰۹	-۲۲/۱۴	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۸	اثر بخشی و کارایی	۱/۸۳۳	۰/۵۱۲	-۱۷/۲۱	۰/۰۰۰	نا مطلوب

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۰

جدول ۴. نتایج آزمون میانگین وضعیت متغیر بازآفرینی پایدار شهری در بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد

ردیف	متغیر	میانگین	انحراف معیار	آزمون T	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۱	کالبدی-فضایی	۲/۸۳	۰/۹۵۶۱	۱۰/۸۱۱	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۲	زیست محیطی	۲/۶۵	۰/۸۴۲۱	۹/۲۶۱	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۳	اقتصادی	۲/۱۲	۰/۷۴۵۲	۷/۴۵۲	۰/۰۰۰	نا مطلوب
۴	اجتماعی فرهنگی	۲/۱۰۳	۰/۵۴۲۱	۵/۲۲۱	۰/۰۰۰	نا مطلوب

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۰

فضایی دارای وضعیت مطلوب است. در جدول (۵) به منظور سنجش همبستگی و ارتباط معناداری بین متغیرهای مستقل ووابسته پژوهش از آماره آزمون پیرسون استفاده شده است. این نتایج در جدول فوق اورده شده است. براساس آزمون همبستگی پیرسون تمام شاخص‌های متغیر حکمرانی خوب شهری با متغیر بازآفرینی پایدار دارای همبستگی مثبت و معنی‌دار است. ارقام بدست آمده از این

نتایج بررسی شاخص‌های چهارگانه متغیر بازآفرینی پایدار شهری نشان می‌دهد که میانگین بدست آمده (۲/۴۲۳) از حد متوسط (۳) نیز پایین‌تر است. در میان شاخص‌های متغیر بازآفرینی پایدار شهری، پایین‌ترین میانگین متعلق به شاخص اجتماعی فرهنگی با میانگین ۲/۱۰۳ و بالاترین میانگین به شاخص کالبدی-فضایی ۲/۸۳ تعلق دارد. بنابراین می‌توان گفت که شهر خرم‌آباد از لحاظ شاخص کالبدی-

زیست محیطی و اقتصادی اجتماعی ضعف است. سطح معناداری در همه شاخص‌ها مورد بررسی در سطح کمتر از ۰/۰۵ مورد تایید قرار گرفت.

آزمون بیانگر ارتباط متوسط بین شاخص‌ها است. از این‌رو، می‌توان افزود که بین شاخص‌های هشت‌گانه حکمرانی خوب شهری با شاخص‌های کالبدی فضایی و شاخص

جدول ۵. نتایج آزمون میانگین پیرسون در بین شاخص‌های مورد بررسی در پژوهش

ردیف	متغیر	آماره آزمون	کالبدی فضایی	زیست محیطی	اقتصادی	اجتماعی فرهنگی
۱	مشارکت	۰/۳۸۶	۰/۳۷۲	۰/۱۴۸	۰/۱۳۸	۰/۰۰۰
	معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۴۲
۲	پاسخ‌گویی	۰/۳۷۹	۰/۳۵۶	۰/۱۳۹	۰/۱۴۸	۰/۰۰۰
	معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۴۸
۳	مسئولیت‌پذیری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۴۲
۴	حاکمیت قانونی	۰/۳۹۲	۰/۳۳۹	۰/۱۳۸	۰/۱۲۵	۰/۰۰۰
	معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۲۲
۵	تواافق جمعی	۰/۳۵۱	۰/۳۲۲	۰/۱۲۹	۰/۱۲۲	۰/۰۰۰
	معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۱۳
۶	عدالت محوری	۰/۳۴۸	۰/۳۱۲	۰/۱۳۶	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۲۶
۷	شفافیت	۰/۳۳۲	۰/۳۴۳	۰/۱۲۹	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۳۸
۸	اثربخشی و کارایی	۰/۳۴۲	۰/۳۸۳	۰/۱۲۵	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۰

جدول ۶. نتایج آزمون میانگین وضعیت متغیر باز آفرینی پایدار شهری در بافت‌های فرسوده شهر خرم‌آباد

ردیف	متغیر	ضایعه استاندارد	ضایعه غیر استاندارد	T	سطح معنی‌داری
		B	A		
۱	مشارکت	۰/۶۱۸	۰/۶۰۸	۰/۶۱۲	۰/۰۰۰
۲	پاسخ‌گویی	۰/۶۳۸	۰/۶۲۱	۰/۶۴۳	۰/۰۰۰
۳	مسئولیت‌پذیری	۰/۶۱۹	۰/۶۱	۰/۶۱۰	۰/۰۰۰
۴	حاکمیت قانونی	۰/۷۳۱	۰/۷۱	۰/۷۲۳	۰/۰۰۰
۵	تواافق جمعی	۰/۵۷۱	۰/۵۵۶	۰/۵۲۶	۰/۰۰۰
۶	عدالت محوری	۰/۵۹۳	۰/۵۷۸	۰/۵۹۶	۰/۰۰۰
۷	شفافیت	۰/۴۲۸	۰/۴۱۲	۰/۴۲۱	۰/۰۰۰
۸	اثربخشی و کارایی	۰/۵۷۳	۰/۵۸۱	۰/۵۸۳	۰/۰۰۰

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۰

بنتای ۰/۷۲۳ و متغیر پاسخ‌گویی با بنتای ۰/۶۴۳ و متغیر مشارکت با بنتای ۰/۶۱۲ به ترتیب بیشترین تاثیر را بر باز آفرینی پایدار شهری در محدوده مورد مطالعه دارند از

در جدول (۶) به منظور بررسی تاثیر متغیرهای مستقل بر متغیرهای وابسته از آزمون رگرسیون استفاده شده است. این نتایج نشان می‌دهد که متغیرهای حاکمیت قانون با میزان

بیشتری نسبت به سایر شاخص‌های مورد بررسی در این پژوهش را دارد. شاخص اثربخشی به آن معنی است که ساکنین بافت‌های ناکارآمد تا چه اندازه به طور مطلوب از منابع و امکاناتی که در دسترس وجود دارد استفاده بهینه می‌نمایند. نتایج مربوط به ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که تغییر یک انحراف استاندارد در شاخص‌های حاکمیت قانونی، پاسخ‌گویی، مشارکت باعث تغییرات یک انحراف استاندارد در متغیر بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری در شهر خرم‌آباد می‌شود.

انجایی که مشارکت یکی از اصول در مدیریت بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد است پایین بودن مشارکت شهر وندان باعث به وجود آمدن احساس عدم مسؤولیت در آنان می‌شود. به طوری که با نظر خواهی از ساکنین بافت ناکارآمد شهری خرم‌آباد می‌توان ساز و کارهای را به منظور مشارکت حداقل‌تر آنان فراهم نمود و در این میان متغیر شفافیت با میزان بتای 0.421 در آخرین رتبه و دارای کمترین میزان تاثیر گذاری است. در بین شاخص‌ها، شاخص‌های حاکمیت قانونی با ضریب تأثیر 0.723 ، اثرگذاری و قدرت تبیین

جدول ۷. برسی ارتباط بین بافت‌های فرسوده شهر خرم‌آباد از لحاظ تاثیرگذاری حکمرانی خوب شهری

آزمون واریانس	آزمون F	سطح معناداری
مجموع مربعات	اختلاف مربعات	آزمون F
درجه آزادی	درجه آزادی	آزمون F
بین گروهی	۱۵/۶۳	۶
درونوں گروهی	۴۱/۲۳	۳۱۲
جمع	۵۱/۸۶	۳۱۶

منبع: نگارنده گان، ۱۴۰۰

حکمرانی خوب شهری و بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد به میزان 0.743 همبستگی وجود دارد و از طرفی دیگر نتایج این جدول نشان می‌دهد که درصد تغییراتی که در میزان بازآفرینی بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد مشاهده می‌شود به واسطه ترکیب خطی است که توسط متغیرهای هشتگانه حکمرانی خوب شهری تبیین شده است. بنابراین تمام شاخص‌های هشتگانه خوب شهری تبیین شده در مدل نهایی برآش رگرسیون معنی دار می‌باشد.

بررسی روند نتایج ضریب همبستگی چندگانه و نیز ضرایب تعیین نشان می‌دهد که مهمترین مقادیر در اینجا ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده استکه هر چه به عدد ۱ نزدیکتر باشد به معنای آن است که شاخص‌های حکمرانی خوب شهری توانسته‌اند تغییرات را در بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد را توضیح دهنده در این میان با توجه به ضریب تعدیل شده 0.756 می‌توان گفت

نتایج تحلیل واریانس در آزمون ANOVA نشان می‌دهد که سطح معناداری کمتر از 0.05 است از این رو با اطمینان 95 درصد می‌توان گفت که بین بافت فرسوده شهر خرم‌آباد از لحاظ تاثیر گذاری حکمرانی خوب شهری تفاوت معناداری وجود دارد. این بدان معنی است که ممکن است برخی از این بافت‌های فرسوده از متغیرهای حکمرانی خوب شهری تاثیرات مثبت نیز پذیرفته باشند. به منظور بررسی نظر ساکنین بافت‌های فرسوده شهر خرم‌آباد زمینه تاثیر گذاری حکمرانی خوب شهری بر بازآفرینی پایدار بافت فرسوده شهری بیانگر آن است که ترکیب خطی متغیرهای مستقل از این پژوهش قادر به تبیین تغییرات متغیر واپسی هستند. نتایج این جدول نشان می‌دهد که درصد تغییرات که در بازآفرینی بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد مشاهده می‌شود به واسطه ترکیب خطی است که توسط متغیرهای هشتگانه حکمرانی خوب شهری تبیین شده است. به عبارتی دیگر میان متغیرهای هشتگانه

۴. بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش بررسی تاثیر گذاری شاخص‌های حکمرانی خوب شهری بر بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد بود. یافته‌های پژوهش نشان داد که ارتباط معنادار و مستقیمی بین متغیرهای حکمرانی مطلوب شهری و میزان بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد وجود دارد که در این ارتباط دادهای مستخرج از پرسشنامه ساکنین نیز این رابطه معناداری را تایید می‌کند. در مجموع در بین شاخص‌های حکمرانی در بافت‌های ناکارآمد شهری خرم‌آباد، پایین‌تر از حد متوسط ارزیابی شده است. لازم به ذکر است که نتایج بررسی تاثیرپذیری متغیرهای بازآفرینی پایدار نیز نشان می‌دهد که شاخص‌های کالبدی فضایی بیشترین میزان اثرپذیری را داشته و شاخص اجتماعی و فرهنگی کمترین تاثیر را از حکمرانی شهری پذیرفته است.

حکمرانی خوب شهری با تاثیرگذاری بر بازآفرینی پایدار بافت ناکارآمد شهری، از طریق سیاست‌گذاری‌ها در ابعاد کالبدی فضایی، زیستمحیطی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بسیاری از مشکلات را در حوزه بافت‌های ناکارآمد شهری می‌تواند تقلیل دهد. مهمترین نتیجه این پژوهش آن است که ارتباط مستقیم بین حکمرانی و بازآفرینی وجود دارد. اما این ارتباط معناداری در بین شاخص‌های مورد بررسی متفاوت است. در مجموع در بین شاخص‌های حکمرانی در بافت‌های ناکارآمد شهری خرم‌آباد، پایین‌تر از حد متوسط ارزیابی شده است. هرچه کیفیت حکمرانی مطلوب شهری بهبود یابد به همان میزان نیز بر بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری نیز افزوده می‌شود به عبارتی دیگر با افزایش X افزایش Y را نیز خواهیم داشت و عکس این قضیه نیز صادق است. نتایج این پژوهش نشان داد که وضعیت شاخص‌های حکمرانی خوب شهری در حوزه

که حکمرانی بر بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری تاثیر داشته است و در حقیقت هر چقدر که حکمرانی خوب شهری دارای جایگاه پایین‌تر و نامطلوب باشد، سطح میزان بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری نیز پایین‌تر خواهد آمد.

جدول ۸. مشخصات آماری آزمون دابلیو کندال

۰/۰۷۶	آماره کندال دابلیو
۱۱/۲۲۸	آماره کای اسکوئر
۰/۰۰۰	سطح معنا داری

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۰

در این قسمت از پژوهش به منظور تعیین ترتیب تاثیرگذاری متغیر مستقل بر متغیر وابسته از ازمون رتبه‌ای دابلیو کندال استفاده شده است. نتایج بدست امده نشان می‌دهد که در سطح ۹۹ درصد اطمینان شاخص حاکمیت قانون با اماره کندال ۲/۹۸ در با لا ترین سطح تاثیرگذاری بر میزان پایداری بافت‌های فرسوده شهر خرم‌آباد دارد.

جدول ۹. سنجهش رتبه‌ای تاثیر متغیر مستقل بر وابسته

شاخص	آماره کندال	رتبه بدست آمده
حاکمیت قانونی	۲/۹۸	۱
پاسخ‌گویی	۲/۷۲	۲
مشارکت	۲/۵۶	۳
شفافیت	۲/۱۱	۸

منبع: نگارندگان، ۱۴۰۰

و شاخص شفافیت با آماره کندال ۲/۱۱ در کمترین سطح اثر گذاری قرار دارد، بنابراین لازم است زمینه برای دسترسی شهروندان این گونه بافت‌ها در زمینه تصمیمات مربوط به بازآفرینی پایدار فراهم شود طبق اطلاعات مستخرج از پرسشنامه‌ها و خروجی آزمونها شاخص شفافیت در پایین‌ترین سطح قرار دارد از این رو عدم شفافیت در امور مربوط به بازآفرینی سبب می‌شود تا شهروندان نیز نسبت به این موضوع بی‌تفاوت باشند. لازم به ذکر است که شاخص‌های پاسخ‌گویی و مشارکت به ترتیب با آماره ۲/۷۲ و ۲/۵۶ در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند.

شود. بنابراین تمام شاخص‌های هشتگانه خوب شهری در مدل نهایی برآش رگرسیون معنی‌دار می‌باشد.

بررسی روند نتایج ضریب همبستگی چندگانه و نیز ضرایب تعیین نشان می‌دهد که مهمترین مقادیر در اینجا ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدل شده است که هر چقدر به عدد ۱ نزدیکتر باشد به معنای آن است که شاخص‌های حکمرانی خوب شهری توانسته‌اند تغییرات را در بازارآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری خرم‌آباد را توضیح دهنده در این میان با توجه به ضریب تعدل شده ۰/۷۵۶ می‌توان گفت که حکمرانی بر بازارآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری تاثیر داشته است و در حقیقت هر چقدر که حکمرانی خوب شهری دارای جایگاه پایین‌تر و نامطلوب باشد، سطح میزان بازارآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری نیز پایین‌تر خواهد آمد.

سطح نامطلوب برخی از شاخص‌ها حکمرانی خوب شهری همانند توافق جمعی و شفافیت موجبات ضعف حکمرانی خوب شهری را در حوزه بازارآفرینی فراهم کرده است نتایج نشان می‌دهد که حکمرانی خوب شهری باید به ارتباط بین بخش‌های دولتی و خصوصی و نهادهای مردم نهاد توجه بیشتری داشته باشد. نتایج خروجی آزمون نشان می‌دهد که متناسفانه همبستگی بین بخش‌های مذکور در زمینه همکاری در سطح مطلوبی وجود ندارد، به عبارتی دیگر عواملی مثل اعمال سلایق شخصی، متفاوت فردی می‌تواند بر اینگونه مشکلات را افزایش دهد. منظور تقویت حکمرانی خوب در بافت‌های ناکارآمد نیازمند تقویت همه شاخص‌های تاثیرگذار است که در نهایت تعامل سازنده شهروندان و متولیان امور شهری، زمینه را برای افزایش مشارکت شهروندان فراهم می‌نماید. هرگونه تغییر و تحول در مباحث بازارآفرینی پایدار بافت‌های ناکارآمد شهر خرم‌آباد، لزوم توجه به بهبود عملکرد مدیریت شهری را در این

بافت‌های ناکارآمد شهر خرم‌آباد در شرایط مطلوبی قرار ندارد. در بین شاخص‌های حکمرانی خوب شهری، شاخص حاکمیت قانونی با ضریب تاثیر ۲/۹۸ قدرت بیشتری کننده بیشتری نسبت به سایر شاخص‌ها دارد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های گانی و دانکن (۲۰۰۷) و ابراهیم‌زاده و اسدیان (۱۳۹۲) همسوی دارد. شاخص‌های پاسخ‌گویی، مشارکت و مسئولیت ذیری به ترتیب با ضرایب بتا، ۰/۶۴۳، ۰/۶۱۲ و ۰/۶۱۰ در رتبه‌های بعدی قرار دارند و شاخص شفافیت با ضریب بتا ۰/۴۲۱ در رده آخر تاثیرگذاری قرار دارد. این نتایج با یافته‌های حمزه‌ای و همکاران (۱۳۹۲) و برک‌پور (۱۳۸۵) همسوی دارد. از این‌رو، در سیاست‌گذاری‌های بازارآفرینی پایدار در بافت‌های ناکارآمد شهری خرم‌آباد، لزوم توجه به تقویت عملکرد حکمرانی خوب شهری بر شاخص‌های بازارآفرینی پایدار به طور قطعی تاثیرگذار باشد، باید به نقش مشارکت شهروندان توجه ویژه شود. این پژوهش آشکار کرد که اگر بخواهیم همه شاخص‌های خوب شهری بر شاخص‌های بازارآفرینی پایدار به طور قطعی تاثیرگذار باشد، به نقش مشارکت شهروندان توجه ویژه شود.

بنابراین می‌توان گفت که حکمرانی خوب شهری خرم‌آباد تاثیرگذاری بر بازارآفرینی پایدار و بافت‌های فرسوده شهری از نظر شاخص‌های حاکمیت قانون در وضعیت خوب یا مطلوبی قرار دارد. در بین شاخص‌ها، شاخص‌های حاکمیت قانونی با ضریب تاثیر ۰/۷۲۳ اثرگذاری و قدرت تبیین بیشتری نسبت به سایر شاخص‌های مورد بررسی در این پژوهش را دارد. نتایج مربوط به ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که تغییر یک انحراف استاندارد در شاخص‌های حاکمیت قانونی، پاسخ‌گویی، مشارکت باعث تغییرات یک انحراف استاندارد در متغیر بازارآفرینی پایدار در متغیر بازارآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری در خرم‌آباد می-

- اولویت دهنده شفافیت به شاخص شفافیت به منظور افزایش مشارکت شهروندان در بازارآفرینی پایدار بافت‌های ناکارآمد. شفافیت در امور و کارهای اجایی مربوط به بازارآفرینی بافت‌های ناکارآمد به جهت دسترسی شهروندان به آن. شفافیت یکی از شاخص‌های بود که کمترین تاثیرگذاری را در حوزه بازارآفرینی پایدار بافت‌های ناکارآمد شهر خرم‌آباد داشته است. از این رو ضرورت شفافسازی و پاسخگو بودن متولیان حوزه مدیریت شهری نسبت به برنامه‌های اجرایی و نیز عملکرد هایشان باید مورد توجه خاص قرار گیرد.

- لزوم توجه به حاکمیت قانون و اجرای قانون مداری در حوزه بافت‌های ناکارآمد شهری.

- پاسخگویی مدیران شهری می‌تواند در جلب مشارکت شهروندان ساکن در بافت‌های ناکارآمد شهر خرم‌آباد بسیار موثر باشد.

عرضه ضروری می‌نماید. این شاخص تاکید ویژه‌ای بر دسترسی عادلانه همه ساکنین به خدمات رفاهی و امکانات را دارد. پایین بودن شاخص در این پژوهش می‌تواند دلیلی بر وجود گروه‌های ذی‌نفوذ در تصمیم‌گیری باشد این در حالی است که شاخص عدالت محوری جویای تصمیم‌گیری بر مبنای خرد جمعی است. به منظور تقویت حکمرانی خوب در بافت‌های ناکارآمد نیازمند تقویت همه شاخص‌های تاثیرگذار است که در نهایت تعامل سازنده شهروندان و متولیان امور شهری، زمینه را برای افزایش مشارکت شهر وندان فراهم می‌نماید. با توجه به نتایج تحقیق می‌توان پیشنهادهای کاربردی زیر را ارائه نمود:

- با توجه به نقش سازنده مشارکت شهروندان در بازارآفرینی پایدار بافت‌های ناکارآمد پیشنهاد می‌شود که شهرداری خرم‌آباد زمینه‌های مشارکت شهروندان علاقمند به منظور ایجاد حس اعتماد و در نهایت مشارکت فراهم کند.

فهرست منابع

- ابراهیم‌زاده، عیسی؛ اسدیان، مرتضی، ۱۳۹۲. "تحلیل و ارزیابی میزان تحقق پذیری حکمرانی خوب شهری در ایران (مورد شناسی شهر کاشمر)." *جغرافیا و آمایش شهری - منطقه‌ای*. شماره ۶، صص ۱۷-۳۰.
- اداره کل راه و شهرسازی استان لرستان، ۱۳۹۹. گزارش عمران و بهسازی شهری لرستان.
- اسدی، روح‌الله، ۱۳۸۸. "تحلیل جایگاه حکمرانی خوب شهری مشهد." پایان‌نامه کارشناسی ارشد. گروه جغرافیا، دانشگاه ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی مشهد.
- امینی، میلاد، صارمی، حمیدرضا و قالیاف، محمد باقر، ۱۳۹۷. "جایگاه حکمرانی شهری در فرایند بازارآفرینی بافت فرسوده شهری مطالعه موردی: منطقه ۱۲ شهر تهران"، *تحقیقات جغرافیایی*، شماره سوم، صص ۲۰۳-۲۱۶.
- انصاری؛ منصور، ۱۳۸۴. "دموکراسی گفتگویی، امکانات دموکراتیک اندیشه میخائيل باختین یورگن هامبرماس". تهران: نشر مرکز، چاپ اول.
- برک‌پور، ناصر، ۱۳۸۵. "حکمرانی خوب شهری و نظام اداره شهرها در ایران". مجموعه مقالات همایش مدیریت و برنامه‌ریزی شهری، صص ۵۱۷-۴۹۱.
- پاداش، حمید؛ جهانشاهی، بابک؛ صادقی، علی، ۱۳۸۶. "مؤلفه‌ها و شاخص‌های حکمرانی شهری"، *جسارت‌های شهرسازی*، شماره ۱۹ و ۲۰، صص ۷۲-۷۹.
- پوراحمد، احمد، حبیبی، کیومرث، کشاورز، مهناز، ۱۳۸۹. "سیر تحول مفهوم شناسی بازارآفرینی شهری به عنوان رویکردی نو در بافت‌های فرسوده شهری"، *شهر ایرانی - اسلامی*، شماره اول، صص ۷۳-۹۲.

پورمحمدی، محمدرضا، حسینزاده دلیر، کریم، پیری، عیسی، ۱۳۹۰. "حکمرانی مطلوب شهری بر بنیان سرمایه اجتماعی: آزمون نظم نهادی - فضایی ارتباطی و فاعلیتمندی غیراقتصادی، مطالعه موردی: کلان شهر تبریز"، *مطالعات جغرافیایی مناطق خشک*، سال اول، شماره اول، صص ۳۶-۴۸.

حمزه‌ای، مجید، برادران. محم مهدی. و هاتفی. فاطمه. (۱۳۹۲). "حکمرانی خوب در شهرداری مشهد. پنجمین کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری". دانشگاه فردوسی مشهد. ۴ و ۵ اردیبهشت ماه. مشهد، ایران.

رشیدی، ابراهیم؛ حصاری، اصغر؛ موحد، علی؛ تولایی، سیمین؛ موسوی، میرنجد، ۱۳۹۳. "تحلیل فضایی منطقه کلان شهری تبریز با رویکرد زیست‌پذیری"، *فضای جغرافیایی*، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر، سال شانزدهم، صص ۱۷۶-۱۵۵.

سردارنیا، خلیل‌الله، ۱۳۹۱. "شاخص‌های حکمرانی خوب شهری در چهارچوب نظریه سیستمی". مجموعه مقالات همایش علمی حکمرانی خوب شهری. جلد یکم. صص ۵۳-۶۲.

صالحی، رضا، ۱۳۹۲. "ارزیابی و تحلیل رابطه بین سرمایه اجتماعی شهری و حکمرانی شهری، مطالعه موردی: شهر نیم شهر"، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم زمین دانشگاه شهید چمران اهواز.

علیمردانی، مسعود، هاشمی، الناز، ۱۳۹۹. بررسی ابعاد چارچوب مفهومی بازآفرینی حفاظت محور در بافت‌های شهری تاریخی ایران.

مطالعات طراحی شهری و پژوهش‌های شهری، (۱۰)۳-۱۶. ۲۹-۲۹.

عباسی، مصیب، شاکرمی، نعمت، ملک، رحمت، سال هشتم، شماره مسلسل پیست و هشتم، صص ۱۶۸-۱۵۶.

خرم‌آباد، آمايش جغرافیایی فضاء، سال هشتم، شماره مسلسل پیست و هشتم، صص ۸۵-۹۹.

عظیمی‌آملی، جلال، جمع‌دار، اکبر. ۱۳۹۵. "بازآفرینی بافت‌های فرسوده شهری با رویکرد حکمرانی خوب در دهونک تهران"، *برنامه‌ریزی منطقه‌ای*، شماره ۲۵، صص ۸۵-۹۹.

عظیمی‌آملی، جلال، ۱۳۹۰. "تحلیل حکمرانی خوب در پایداری روستاهای، مطالعه موردی: روستاهای استان مازندران"، رساله دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس، صفحه ۳۴۱.

کاظمیان، غلامرضا، ۱۳۸۶. "درآمدی بر الگوی حکمرانی شهری"، *جستارهای شهرسازی*، شماره ۲۰-۱۹، تهران: انتشارات مهندسان مشاور فرهنگ.

کریمی، علی؛ پارسا، ندا، ۱۳۹۱. "تبیین نظری حکمرانی خوب شهری (تعیین شاخص‌ها و مولفه‌های حکمرانی خوب شهری)". مجموعه مقالات همایش حکمرانی خوب شهری. جلد یکم. انتشارات تیسا.

مشکینی، ابوالفضل، مؤذن، سهراپ، ۱۳۹۳. "نتایج حکمرانی مطلوب شهری در پایداری مطالعه موردی شهر عجب شیر"، آمايش محیط، شماره ۲۹، صص ۱۲۹-۱۰۰.

محمدی، جمال، کمالی‌باغراهی، اسماعیل، ۱۳۹۵. "تحلیل شاخص‌های حکمرانی خوب شهری در راستای استراتژی توسعه شهری مورد شناسی: محدوده بافت فرسوده شهر کرمان"، *جغرافیا و برنامه و آمايش شهری*، شماره ۲۱، صص ۱۷-۱۵۳.

نوبری، نازک؛ رحیمی، محمد، ۱۳۸۹. "حکمرانی خوب شهری؛ یک ضرورت تردید ناپذیر". انتشارات مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران. دانش شهر. تهران.

یاپنگ‌غراوی، بای‌محمد، ۱۳۹۱. "نگاهی به مفهوم حکمرانی شهری، هدف‌ها، مدل‌ها و شاخص‌های آن"، *اطلاعات سیاسی - اقتصادی*، شماره ۲۸۹، صص ۲۰۵-۱۹۸.

- Adair, A. & Berry, J. & Hutchison, N. & Mcgreal, S. (2007) Attracting institutional investment into regeneration: necessary conditions for effective funding, *Journal of Property Research*, Vol.24, No.3, pp. 221-240.
- Alpopi, C. & Manole, C. (2013) Integrated urban regeneration—solution for cities revitalize, *Procedia Economics and Finance*, Vol.6, No.1, pp.178-185.
- Brenner, N. 2004. New state spaces: Urban governance and the rescaling of statehood (First ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Clark, J., and Wise, N., 2018, Urban Renewal, Community and Participation, Theory, Policy and Practice, Publisher: *Springer*; 1st Ed.
- Copus, C. 2012. The role of local governance in Europe. Panorama: Insights into Asian and European Affairs, 2, 2012.
- Colantonio, A. & Dixon, T. 2011, Urban regeneration and social sustainability: Best practice from European cities, Publisher John Wiley & Sons.
- Dert, A. 2000. By desing: Urban desing in the planning system. London: Towards Better Practice.
- Downer, A. 2000. Good Governance, Guiding Principles For Implementation, Canberra: Mailing Centre Published by the Australian Agency for International Development (AusAID), Canberra.
- Gani, A & Duncan, R 2007, Measuring Good Governance Using Time Series Data: Fiji Islands, *Journal of the Asia Pacific Economy*, Volume 12, Issue 3, pp: 367-385.
- Kennedy, L. 2008. New forms of governance in Hyderabad: How urban reforms are redefining actors in the city. In I. S. A. I.S.A. Baud & J. De Wit (Eds.), New Forms of Urban Governance in India: Shifts, Models, *Networks and Contestations*. India, New Delhi: SAGE Publications.
- Lockwood, M. 2010. Good governance for terrestrial protected areas: A framework
- Luda, T. 2006. E- compendium: Handbook E2, understanding large distressed areas, program energy, *environment and sustainable development*. Europe, European Union.
- Magalhaes, C., 2015, 'Urban Regeneration' in International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences, James D. Wright (Edt), 2nd Edition, Vol. 24, Publisher: Elsevier, Place of Publication: Oxford, <http://dx.doi.org/10.1016/b978-0-08-097086-8.74031-1>.
- Miguel Fernández Güell, J. & Redondo, L. 2012. Linking territorial foresight and urban planning, *Foresight*, Vol.14, No.4, pp. 316-335.
- McMillan, J. 2020. A study of inner-city dwellers, attitudes, needs, and knowledge of legal services. Thesis (M.A). Tennessee State University
- Obeng-Odoom, F. 2013. Governance for pro-poor urban development: Lessons from Ghana (First ed.). London: Routledge.
- Roberts, P., & Sykes, H. 2000. Urban regeneration: A handbook. London: Sage.
- Tosics, I. 2009. Dilemmas of integrated area-based urban renewal programmes. *The URBACT Tribune*, 27-30.

UN-HABITAT, 2002; The Global Campaign on Urban Governance, concept paper, 2nd Edition, Nairobi.

UN-HABITAT. 2009. Urban governance index (UGI) a tool to measure progress in achieving good urban governance. Retrieved from www.unhabitat.org

UNDP, 1997. Defining Core Characteristics of Good Governance, United Nations Development Programme, Management Development and Governance Division, *Strengthening Capacity for People-Centred Development*, UNDP, and New York.

Yung, P. M., & Chan, T. M. 2000. Local politics and governance. *Singapore: Konrad-Adenauer-Stiftung*.

Zhang, X. & Skitmore, M. & De Jong, M. & Huisingsh, D. & Gray, M. 2013. Regenerative sustainability for the built environment—from vision to reality: an introductory chapter, *Journal of Cleaner Production*, Vol.109, pp. 1-10.

Assessing and Evaluating the Effects of Good Governance on Sustainable Reconstruction of Worn-out Urban Tissues of Khorramabad

Esmail Nasiri Hende Khaleh^{*1}, Associate Professor, Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Social Sciences, Payame Noor University (PNU), Tehran, Iran.

Received: 30 September 2021

Accepted: 30 December 2021

Abstract

The purpose is to measure and evaluate the effects of good governance on the sustainable regeneration of worn-out urban structures in Khorramabad. In recent decades, with the intensification of the problems of regeneration of worn-out tissues, the approach of good urban governance has been introduced as the most effective and sustainable method in regeneration. Because Khorramabad city has 28% with texture and covers about 7 valleys of the city area was selected as the research area. The research method in this research is descriptive-analytical and the required information has been collected from both library and field methods. The validity of the questionnaire was also confirmed by professors specializing in the field of worn-out urban tissues. Cronbach's alpha coefficient was used to evaluate the reliability of the questionnaires, which is equal to 0.886. The data obtained from the field survey were analyzed using SPSS software. The statistical population of the study is the citizens of worn-out tissue. The sample size was calculated using the Cochran's formula, 384 people. The findings showed that the status of indicators of good urban governance in the area of dysfunctional structures of Khorramabad is not in a favorable condition. Among the indicators of good urban governance, the rule of law index with an impact factor of 2.98 has more predictive power than other indicators. Accountability, participation and accountability indices with beta coefficients of 0.643, 0.610 / 0.610 are in the next ranks, respectively, and transparency index with beta coefficients of 0.421 is in the last rank of influence. Therefore, in the policies of sustainable regeneration in the dysfunctional urban contexts of Khorramabad, the need to pay attention to strengthening the performance of good urban governance has a definite effect on the indicators of sustainable regeneration.

Keywords: Good urban governance, sustainable reconstruction, worn-out texture, Khorramabad city.

^{*1} Corresponding Author: esmael.nasiri@yahoo.com

To cite this article:

Nasiri Hende Khaleh, E (2022), Assessing and Evaluating the Effects of Good Governance on Sustainable Reconstruction of Worn-out Urban Tissues of Khorramabad. Journal of Geographical Studies of Mountainous Areas, 2(8), 133-150. Doi:10.52547/gsma.2.4.133